

· FØROYA · SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 21.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 30 oyr. á forsiðuni, 20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við størri lýsingum fæst avsláttur í prísinum.

Tírsdag hin 11. októbir 1927.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið verður bilagt á posthúsinum, brævasvarstøðum og skrivstovuni. Telf. 143.

1. árg.

EINSTAKLINGSINS OGN-ARRÆTTUR til tól og tilfar, ið nýtt verður til at framvinna teir virðismiklu lutir, ið menniskjan torvar, hansara ognarrættur til øll tey amboð, allan tann reiðskap, sum nú á døgum eru í nýtslu, voldir, at einstaklingurin hevur ræðið og rættin til at siga, hvussu nógv ið skal útvinnast, samstundis sum teir eisini eru mentir til at gera sín ávirkan galdandi, tá ið prísir verða ásettir til framvunna. Hesin ognarrættur til tól og tilfar ger, at »ikki Arbeidarin« verður í stand til at vísja sær tað, sum Arbeidarin við sínum virki skapar. Soleiðis verður tað einstaklingurin, sum alla staðni er bestemandi — vissar sær og sínum lagsbrøðrum fyrst tað, teir nevna *sina vinnu*, síðani verða teir arbeidandi at fáa so mikið, sum einstaklingurin heldur seg kunna »míssa«. Slikur hugsunarháttur ger seg manga staðni galdandi. Tað heitir: so og so mikið eru inntøkurar og so mikið eru útreiðslurnar — har imillum er viðtalt tað, sum Arbeidarin fær fyri strev sitt.

Tá ið statur og kommuna verður settur til at rokja framleiðsluna og verða settar í stað einstaklingans, vil møguligleikin verða til steðar at skapa stórdriftir, við tí fyri eyga at framvinna tað, ið menniskjan torvar, fyri ultan at hava til endamáls at útnýta hina stóru mannafeð. At hesu leið er gongt til at umskapa tær ríkidømis keldur, sum av einstaklingum nú á døgum verða nýttar, og av teirri grund koma verkandum meiri og meiri í vesaldóm, til at verða kelda til vælferð og fullkomleika fyri alla mannafeðina.

Hitt arbeidandi fólk má íggjnum ein sterkan felagsskap, har øll verkmannafelag og onnur feløg, sum stovnaði eru til at verja og nora samfundsborgarans rættindi, eru samdum leiðina til at vinna øllum borgarum ræði, soleiðis at tann ágoði ið kemst av fullfordum virki í fyrsta syftu kemur teim til góðar, sum beinleiðis hava fullført tað.

Stríð hetta, til frama fyri hesa broytan av áðurnevndu víðurskiftum, má bliva eitt politiskt stríð, sum ikki helmar, fyrr enn samfundið hevur ognarrættin og ræði, og arbeidarin fær fullt virði fyri sitt stríð. Her hevur, og vil, hin socialdemokratisk politikurin altíð verða tann, sum best vil makt at lúka hesa treyt, tí hann er runnin av rættvísu, fyri at redda arbeidararum og samfundinum rættin til tær ríkidømis keldur, sum av jørðini og framburðinum framkoma.

Danserinden Isidora Duncan's Skæbne.

Fra Nizza kommer Meddelelse om, at den verdensberømte Barfodsdanserinde Isidora Duncan har mistet Livet ved en Automobilulykke. Under en Automobiludflugt, som hun foretog, lød det ene Hjul af Vognen.

Angående de nærmere Enkeltheder ved Ulykken meddeles følgende:

Efter det omtalte lille Uheld med Vognen maatte Isidora Duncan for at komme hjem laane et Væddeløbsautomobil, hvormed hun fortsatte Køreturen. Om Halsen havde hun bundet et venetiansk Sjæl med lange Frynser. Den ene Ende af Sjælet hang udenfor Vognen og gled ned mellem Stænkeskærmen og Karosseriet, hvorved Hjulene fik fat i Sjælet, saa de snoede sig om en af Egerne. Ved Trækket blev Isidora Duncan kvalt og derved revet ud af Vognen og slynget ned mod Vejen, hvorved hun brækkede Ryggen og fik Ansigtet vansiret. Døden indtraadte øjeblikkeligt.

Isidora Duncan var født i Australien, men kom som Barn til Europa og blev Elev af Serpentine-danserinden Loie Fuller. Senere kastede hun sig under et Ophold i Grækenland over den antike Dans og tog Forbillederne hertil fra de dansende Grupper paa de græske Vaser. Hun iførte sig de lette græske Gevandter, dansede med nøgne Fødder efter antik Mønster og opnaaede en kolossal Succes som Barfodsdanserinde.

Under sine Tournéer for en Snæs Aar siden hyldedes hun for sin store Skønhed og som Dansens Reformator bl. a. i København, og efter at have tjent en Formue, giftede hun sig med den kendte engelske Scenesteller Gordon Craig, med hvem hun fik et Par Børn, hvorefter Ægteskabet ophævedes.

For 15 Aar siden mistede hun Børnene ved en Ulykke i Paris. Hendes Chauffør og Bonne havde afhentet Børnene fra Skolen. Paa Hjemvejen kørte Bilen i Seinen, og alle omkom ved Drukning. Isidora Duncan tog sig Ulykken saa nær, at hun ophørte med at optræde offentligt.

I 1922 indgik hun Ægteskab med den unge bolchevikiske Forfatter Sergei Jessenin, der var ødelagt af Alkohol og Kokain og i 1926 aflivede sig i Leningrad. Han havde forinden, han søgte Døden, med sit Blod skrevet et Afskedsbrev til sin Hustru.

Isidora Duncan førte et fyrsteligt Hus i Paris. Men ved alle de ulykkelige Forhold, der ramte hende, mistede hun efterhaanden sin Formue, og hendes kostbare Villa i Paris blev tilsidst udlagt ved Eksekution.

Op nu rammes hun selv af en voldsom Død og friedes derved fra Fattigdom og Alderdom.

Told.

Lagtinget har i indeværende Samling beskæftiget sig meget med Spørgsmaalet om, hvordan Tinget kan skaffe Penge.

Ingen af Tingmændene synes at øjne nogen Udvej uden den ene: nemlig *paa en fin Maade at snyde den mindst bemidlede Del af Befolkningen for dem*, gennem Told. Både Samband og Selvstyre synes i saa Henseende at være skönt enige.

Effersøe lader saa smaat skimte, hvor alt det Toldvæsen bærer hen; nu skal Sukkeret have næste Omgang, dog ikke denne Gang. Lad os først faa Valget overstaaet, saa skal et af den aller fattigste Befolknings Næringsmidler ogsaa undergaa en Fordyrelse, og paa denne Maade vil de daarligst stillede komme til at betale.

Ifølge Referaterne er der dog en af Tingmændene, der øjner en anden Udvej, som ogsaa vi Socialdemokrater er Tilhængere af, nemlig Amtshandel.

Naar vi taler om Amtshandel, saa maa man ikke misforstaa os. Det er ikke den gamle fra Krigstiden og Rytter-Regimentet — en Handel, der kun var baseret paa at varetage Rederens og Storkøbmandens Interesse, ved at føre de Varer, som der muligvis kunde medføre Risiko. Redere og Købmænd vilde den gang intet risikere — saa maatte Befolkningen heller sulte. Det Offentlige traadte saa til, men Varerne blev forbeholdt fornævnte Herrer. Thorshavns Arbejdere vilde faa udleveret Varer, men Svaret blev, at ingen uden dem, der stod indenfor Købmændsforeningen, kunde opnaa et saadant Forlangende. Vi maatte henvende os til Jens Olsen og melde os ind!!!

Man kan deraf forstaa, at Svaret kun var blodig Ironi. Men det kunde man ogsaa til-lade sig den Gang, for det var i »Arbeidsmannafelagets« Barn-dom; og man skyede ingen Midler til at bekæmpe alt, hvad der hed Arbejderbevægelse med. Den Handel vil vi altsaa ikke have igen, men en Amtshandel, der kan komme Færofolk i sin Helhed til gode.

Vor Parole maa derfor lyde: Væk med alle Skatte, og der- under Told, der skaber Vare-fordyrelse for Befolkningen. Til Efteraaret gaar vi til Valg paa dette og lignende Krav, og den fattige Befolkning, der kender sit eget Bedste, følger os.

Det er verdit at erindre, at det var vores Partifæller, der i den danske Rigsdag reddede os fra Postpakke-Tolden. Tænk engang hvad de Herrer Lagtingsmænd tor byde Folk: Told paa Varer, uden Forskel, Brugsgenstande af enhver Art, Gangklæder o. a., alt for at skaffe Fordyrelse ved Mellemhandler-Avance. Vi vil betakke os og til enhver Tid modarbejde sligt.

Sparta.

